

економіці, кооперативний рух на сьогоднішній день розвинутий не в достатній мірі, в переважній більшості кооперативи мають або мінімальний прибуток, а то й зовсім збиткові. В умовах коли національна економіка прагне до інтеграції з ЄС, можливо саме МКА та розбудова ефективного кооперативного сектору стане інвестиційним містком між Україною та Європейський Союзом.

Список використаних інформаційних джерел

1. International Cooperative Alliance [Електронний ресурс]: official website. – Режим доступу: <https://www.ica.coop/en>. – Назва з екрана.
2. Cooperative Europe [Електронний ресурс]: official website. – Режим доступу: <https://coopseurope.coop/about-co-operatives/what-cooperative>. – Назва з екрана.
3. Кооперація і кооператори: визначення, афоризми, повчання / за заг. ред. О. О. Нестулі. – Полтава : ПУСКУ, 2009. – 175 с.
4. Офіційний сайт МКА [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eurocoop.coop/home/en/default.asp>. – Назва з екрана.

*О. В. Лозова, к. е. н., доцент;
В. В. Сербін, студентка
ПУЕТ, м. Полтава*

СПОЖИВЧА КООПЕРАЦІЯ УКРАЇНИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

В умовах подальшого розгортання євроінтеграційних процесів та адаптації національних підприємств до вимог європейського співтовариства споживча кооперація має найбільш перспективне майбутнє, оскільки вона єдина із соціально-економічних систем ринкового типу зберегла потужну матеріально-технічну базу, кваліфікований персонал і, найголовніше, свого головного інвестора – пайовика, який формує соціально-економічний базис її розвитку на рівні сіл, районних центрів, міст та міських утворень.

Варто відзначити, що кооперація – один із найдивовижніших феноменів людської культури, витвір духу людини, живильна сила якого поширилася за свою майже 200-річну історію на всі галузі економічного життя. Вона набула специфічних видових

характеристик. Один із найпопулярніших і найпоширеніших у світі її різновидів – споживча кооперація, завдання якої полягає у задоволенні потреб і прагнень людей як споживачів та захисті їх економічних інтересів[1].

Враховуючи специфіку сучасної фінансово-економічної ситуації в Україні, яка значною мірою пов'язана із впливом світової економічної кризи, організації і підприємства споживчої кооперації для реалізації своєї соціальної ролі, мають керуватися певними ідеями.

Перша – дбати про підвищення ролі члена (пайовика) кооперації у цілому.

Друга – намагатись оптимізувати й зробити більш ефективною її фінансово-господарську діяльність.

Третя – бути орієнтованими на взаємовигідну співпрацю з кооперативами інших видів.

Четверта – використовувати досвід міжнародних кооперативних організацій.

Кооперативні організації України мають з розумінням ставитись до своїх споживачів та членів, реалізовувати доступні товари і послуги широкого спектру, високої якості.

Гасло «Система – для членів!» є актуальним як для сьогодення, так і для довгострокової перспективи розвитку системи споживчої кооперації нашої держави. Передусім, воно передбачає «підпорядкування економічної та господарської діяльності соціальним ідеям і завданням споживчої кооперації; неприбутковий характер діяльності споживчих товариств і спілок, що обумовлюється кооперативними принципами».

Задля збільшення кількості членів і зміцнення системи, споживчій кооперації доцільно здійснювати відповідні заходи:

- поширювати кооперативні ідеї серед населення;
- залучати членів споживчих товариств і спілок до активної участі в управлінських структурах, системі кооперативного контролю;
- уміло поєднувати суспільні, колективні та власні інтереси;
- вдосконалювати самоорганізацію й самоконтроль;

- надавати можливість навчатися й підвищувати кваліфікацію членам споживчих товариств і спілок багаторівневої кооперативної освіти;
- модернізувати підприємства і організації;
- поширювати новітні інформаційні технології;
- створювати духовні центри при кооперативах, проводити різноманітні конкурси художньої самодіяльності, спортивні заходи з метою формування гармонійно розвинених і духовно багатих особистостей;
- розробляти стратегії та напрями розвитку діяльності споживчих кооперативів.

Таким чином, орієнтир на людину (як члена системи чи як споживача), модернізацію і сучасні технології – неодмінно стане основою успіху і процвітання споживчої кооперації України у майбутньому.

Список використаних інформаційних джерел

1. Власенко В. А. Стратегічні пріоритети розвитку підприємств та організацій споживчої кооперації України в умовах трансформації національної економіки [Електронний ресурс] / В. А. Власенко. – Режим доступу: file:///C:/Users/User/Desktop/CONFERENCE_-_150_years_-_Lviv__Ukraine.pdf. – Назва з екрана.
2. Перспективи розвитку споживчої кооперації України в умовах ринкової економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.academia.edu/4096723>. – Назва з екрана.
3. Кооперація і кооператори: визначення, афоризми, повчання / за заг. ред. О. О. Нестулі. – Полтава : ПУСКУ, 2009. – 175 с.
4. У кооператорів професійне свято: Матеріали прес-конференції // Вісті Центральної спілки споживчих товариств України. – 2010. – 1 липня. – № 26 (943). – С. 2. (С. 1–5).

*І. В. Юрко, к. е. н., доцент;
Я. В. Огуй, студент
ПУЕТ, м. Полтава*

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНИХ КООПЕРАТИВІВ

Соціальне підприємництво, як показує досвід багатьох країн Європи, є засобом формування вільної, творчої людини, солі-